

som mange Steder kunne opnaas for Karle og Piger, kommer den Statsunderstøttelse, som den fattige Karl eller Pige kan faa til et Ophold paa en Højskole, bliver det ikke faa Tjenestekarle eller Piger, som — navnlig i en ældre Alder — have adskillig lettere ved at faa de fornødne Midler til et Ophold paa en Højskole end mange Bønder-sønner, hvis Forældre sidde i Gæld til op over Ørerne. Det er aldeles utvivlsomt. — Det ærede Medlems Forklaring af, hvorfor Kjøbenhavnerne ikke søge Højskolerne, lød ret aparte. Den gik jo ud paa, at det var saa dyrt at rejse saa langt til disse Højskoler, at en hel Del af dem, som skulde søge Højskolen, vare Lærlinge, og at der var mange andre Bønseligheder af lignende Art. Men jeg vil dog minde det ærede Medlem om, at en bekendt tidligere Rigsdagsmand har gjort et Forsøg paa at oprette en Højskole i Kjøbenhavn. I dette Tilfælde kunde dog Rejsseudgifterne ikke genere, da Skolen laa i selve Byen, og han indrettede endogsaa sit Højskolekursus saaledes, at hans Skole tilhød Aftenundervisning, for at de, som stode i Lærlingeforhold, kunde nyde godt af Undervisningen ved denne Skole. Der var bare den Fejl derved, at Kjøbenhavnerne blev borte. Det viser sig altsaa, at det var en Undervisning, som ikke rigtig passede for Kjøbenhavnerne, men saa forekommer det mig, at det ærede Medlem helst maatte lade alle disse kritiske Undersøgelser ligge og holde sig til de faktiske Forhold. — Det ærede Medlem bebrejdede mig min Omtale af den Strid, som var rejst her i Tinget med Hensyn til, hvem der har Æren for adskillige nyttige og gavnlige Foranstaltninger. Jeg skal give det ærede Medlem Ret i, at i Gaar var det ikke Socialdemokraterne, som rejste Striden, det var det ærede Medlem for Ribe. . . . (Bust: Jeg nævne kun en Kendsgerning). Sa, jeg ser af Rigsdagstidenden, at det ærede Medlem refererede sig til den Bevægelse, der har været rejst ude i Landet om denne Sag angaaende, hvem der har Æren for at have bragt Spørgsmaalet frem. Ved en Afbrudelse af det ærede Medlem for Ribe sagde jeg, at det ærede Medlem var for besteden til, at han vilde have rejst dette Spørgsmaal, men jeg indrømmer, at i dette Forhold har det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgtreds Ret, det var det ærede Medlem for Ribe, som rejste Spørgsmaalet først i Gaar. Jeg skal ikke her blande mig ind i denne Strid, men jeg mener dog, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgtreds (P. Holm) kunde have ladet det ærede Medlem for Ribe have den Fornøjelse

uden at blande sig deri. Men i Dag har jeg ikke gjort de Herrer Æret, i Dag var det virkelig den ærede Ordfører for Socialdemokraterne, som vilde tillægge sig Hovedæren for, at de 10,000 Kr. til Aftenkolerne vare forhøjede til 20,000 Kr. Derfor siger jeg: Skulle vi ikke holde op med den Slags Forhandlinger om, hvem der har Æren for denne eller hin Sag; det forekommer mig, at det ikke spiller nogen stor Rolle. Det ærede Medlem mente, at det Parti, hvortil jeg hører, har været forfærdelig ivrigt i Retning af at tillægge sig Æren for, hvad der skete her inde paa Rigsdagen; jeg tror endogsaa, at det ærede Medlem sagde, at der var intet Parti, der, som de moderate, har rost sig af sine Gerninger. Sa, det har sin egen Grund; jeg tror, at der ikke er noget Parti, som er blevet angrebet saa stærkt som de moderate, og det har mere været som Selvforsvar end egentlig for at rose os af vore Gerninger; vi have maattet optage en Kamp med dem, som angreb os, for at forsvare de Resultater, som vi tilvejebragte, den Gang vi havde Del i Vedelsen her i Tinget. Naar det ærede Medlem endte med at sige, at ingen vilde tro paa os, tager han dog fejl; de moderate ere dog ikke uddøde, deres Tal er snarere voksende. Det Blad, som det ærede Medlem staar saa nær, har jo fortalt, at saa godt som hele Folket i Aar var blevet moderat, vi kunne jo ikke forlange mere, det er jo al den Glæde og Ære, som vi kunne opnaa, at der kommer et radikalt Flertal, som fører moderat Politik. Det ærede Medlem har altsaa fuldstændig Æret og desavouerer sin egen Tidende, naar han siger, at ingen har villet tro paa de moderates gode Gerninger, for det radikale Flertal vilde dog vel næppe følge de moderates Politik, naar det ikke var, fordi de maatte erkende, at det alligevel er den, som holder længst. — Maa jeg blot endnu tilføje, at naar det ærede Medlem fortsatte, hvad det Blad, som staar ham nær, har begyndt med, nemlig at opfordre Skolelærerne her i Landet til at gøre Skruer og ikke søge de ledige Embeder, naar de ikke kunde faa større Løn end hidtil, saa vil jeg dog sige, at her spekulerer det ærede Medlem i et Kort, som det ikke vil lykkes ham at faa spillet ud; jeg er bange for, at der vil blive for mange Skruerbrækkere. Jeg er ogsaa bange for, at det ærede Medlem gør Lærerstanden en daarlig Tjeneste ved paa denne Maade at appellere til Lærernes Hidstighed og Stædighed og opfordre dem til at blive opsættige, hvis Skoleloven ikke skulde kunne føres igennem paa et eneste Aar. — Naar det ærede Medlem ønskede